

Lineární algebra a geometrie pro matematiky - ZS 08/09

Příklady 2 - Jádro zobrazení a Gaussova eliminace

1. Ukažte na příkladech, že množina řešení soustavy n rovnic se může, ale nemusí změnit, pokud
  - (a) pro nějaké i vynásobíme i -tý řádek matice soustavy nulou.
  - (b) přejdeme k matici, jejíž i -tý řádek je rozdílem i -tého a $(i-1)$ -tého řádku původní matice pro všechna $i \in \{2, \dots, n\}$ a první řádek je rozdílem prvního a posledního řádku původní matice.
2. Vyjádřete elementární úpravu, která prohazuje i -tý a j -tý řádek jako posloupnost elementárních úprav násobením řádku nenulovým číslem a přičtením násobku řádku do jiného řádku. Najděte matici B takovou, že BA se od A liší právě záměnou i -tého a j -tého řádku.
3. Najděte všechna řešení soustavy rovnic

$$x_1 + 2x_2 + 3x_3 + 4x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 + 2x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + 5x_2 + x_3 + 2x_4 = 0$$

$$x_1 + 5x_2 + 5x_3 + 2x_4 = 0$$

4. Najděte všechna řešení soustavy rovnic

$$z - u + v = 0$$

$$-z + y + t = 0$$

$$-y + z - t + v = 0$$

$$y + t - u = 0$$

$$-x + z + v = 0$$

5. Najděte všechna řešení soustavy rovnic s maticí

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 1 \\ 1 & 4 & 5 & 2 \\ 2 & 9 & 8 & 3 \\ 5 & 7 & 9 & 2 \end{pmatrix}$$

6. Najděte všechna řešení soustavy rovnic s maticí

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & 4 & 4 & 2 & 1 \\ 0 & 3 & 1 & 1 & 4 & 2 \\ 1 & 0 & 3 & 2 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 2 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

7. Určete $\text{Ker } f_A$ matice A v závislosti na parametru $a \in \mathbb{R}$, kde

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 & 4 \\ a & 4 & 10 & 1 \\ 1 & 7 & 17 & 3 \\ 2 & 2 & 4 & 3 \end{pmatrix}$$

8. Nechť A je matice typu mn , $b \in \mathbb{R}^m$ a $x_1, x_2 \in \mathbb{R}^n$ jsou dvě řešení nehomogenní soustavy rovnic $Ax = b$ (tedy vektory, které jsou vzorem b v zobrazení f_A). Ukažte, že $x_1 - x_2 \in \text{Ker } f_A$. Odvoďte z toho, že pro libovolné nalezené řešení x_P nehomogenní soustavy $Ax = b$ lze jakékoli řešení soustavy $Ax = b$ psát jako $x_P + x_H$, kde x_H je řešením homogenní soustavy $Ax = 0$.

9. Nechť $f_A, f_B : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$. Rozhodněte, které z následujících vztahů platí:

- (a) $\text{Ker } f_A = \text{Ker } f_B \circ f_A$
- (b) $\text{Ker } f_A \subset \text{Ker } f_B \circ f_A$
- (c) $\text{Ker } f_A \supset \text{Ker } f_B \circ f_A$
- (d) $\text{Ker } f_A \subset \text{Ker } f_A \circ f_B$
- (e) $\text{Ker } f_A \supset \text{Ker } f_B \circ f_A$
- (f) $\text{Ker } f_A \supset f_B(\text{Ker } f_A)$
- (g) $\text{Ker } f_A \subset f_B(\text{Ker } f_A)$

Zdůvodněte důkazem nebo protipříkladem.

10. Sestavte soustavu rovnic, jejíž množina řešení je $\langle (2, 1, 2, 4), (1, -1, 1, 0) \rangle$.

11. Sestavte soustavu rovnic, jejíž množina řešení je

$$\langle (1, 1, 0, 4, 1, 0, 1), (1, -1, 1, 0, 1, 1, 0), (2, 1, 1, 0, 0, 1, 1) \rangle$$

12. Najděte průnik podprostorů $\langle (2, 1, 2), (2, 1, 0), (0, 1, 0) \rangle$ a $\langle (1, 1, 0), (1, 1, 4) \rangle$
13. Najděte průnik podprostoru $\langle (1, 2, 1), (2, -1, 0), (1, 1, 3) \rangle$ a podprostoru $\langle (1, 0, 1), (3, 0, 1), (-1, -1, -1) \rangle$